

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет філологічний**

Кафедра журналістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

Борис БУНЧУК

“03 ” вересня 2020 року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Спеціальність 061 «Журналістика»

Галузь знань 06 «Журналістика»

Факультет філологічний

Чернівці 2020 рік

Наскрізна програма практики студентів складена відповідно до вимог її змісту та відповідає освітньо-професійній програмі «Журналістика та кросмедійність» за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика»,

затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 6 від «06» червня 2017 року).

Розробник: *викладачі кафедри журналістики*

Затверджено на засіданні кафедри журналістики
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Любов ВАСИЛИК

Схвалено навчально-методичною радою філологічного факультету
Протокол № 1 від “03” вересня 2020 року

Голова НМР філологічного факультету

(підпис)

Ірина ТАРАНГУЛ

ВСТУПНЕ СЛОВО

Практика – це невід’ємна складова навчального процесу підготовки фахівців з вищою освітою. Практика має на меті поглиблення знань, набутих у процесі навчання, розвиток практичних навичок майбутніх журналістів, розв’язання прикладних задач і підготовку студентів до самостійної роботи у різних сферах діяльності засобів масової інформації.

Наскрізна програма практики є однією з основних форм навчального процесу, спрямованого на формування й виховання висококваліфікованого фахівця.

Основним учбово-методичним документом проведення практики, який регламентує навчальну діяльність студентів і діяльність викладача на практиці, є комплексна наскрізна програма практики. Вона забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практичної підготовки, системності, безперервності та наступності навчання студентів. Наскрізна програма є основою для складання робочих програм практики, що враховує особливості баз практики й конкретні умови проходження практики.

Програма практики для студентів-журналістів передбачає проходження п’яти видів практики. Наприкінці першого курсу – ознайомчої, після другого і третього курсу – навчальної та навчально-виробничої, на четвертому курсі – виробничої, на шостому – асистентської.

Ознайомчу практику студенти проходять у редакціях місцевих друкованих та інтернет-ЗМІ, де знайомляться з колективом редакції, внутрішнім розпорядком підприємства, його поліграфічною базою, вивчають організацію випуску періодичного видання та онлайн-ЗМІ, збирають матеріал щодо історії цього видання.

Навчальна практика проходить у два етапи, що передбачає поступове ускладнення виконуваних студентами завдань. Спочатку практиканти опановують більш прості жанрові форми переважно інформаційного характеру і поступово накопичують досвід для роботи над аналітичними матеріалами.

Для проходження навчальної практики кафедрою рекомендовані місцеві друковані засоби масової інформації та онлайн-ЗМІ, проте за погодженням із завідувачем кафедри журналістики ЧНУ і керівником практики від вузу можливе проходження практики окремими студентами і на місцевих телерадіоканалах.

Навчально-виробнича практика передбачає спеціалізацію майбутніх фахівців: радіожурналістика, тележурналістика, рекламна діяльність, газетна журналістика тощо.

Виробничу практику майбутні журналісти проходять на четвертому курсі. В залежності від обраної спеціалізації, вона може проходити на телевізійних каналах, радіостанціях, в газетах, журналах, рекламних агенціях, електронних засобах масової інформації, пресслужбах підприємств та організацій, відділах корпоративної інформації.

Асистентську практику студенти проходять на базі кафедри журналістики.

В умовах дистанційного навчання студенти можуть проходити всі типи практики у відповідних ЗМІ, рекламних агенціях та пресслужбах за місцем проживання.

Упродовж практики студенти є членами творчого колективу, тому повинні брати активну участь в складанні тематичних планів редакцій, в обговоренні редакційних матеріалів. Під час практики студенти повинні всебічно вивчати творчо-технологічні основи діяльності ЗМІ.

Критерії оцінювання. Після проходження практики студент подає до захисту щоденник практики, характеристику керівника з бази практики з рекомендованою оцінкою, зразки виконаної практичної роботи в електронному та паперовому варіантах (у випадку дистанційного навчання – тільки в електронному форматі (скан, фото)).

Програма ознайомчої практики
студентів I курсу спеціальності 061 Журналістика
Керівник практики – доц. Лілія ШУТЯК

Вид практики:

Практика проводиться у другому семестрі впродовж 2 тижнів на базі друкованих засобів масової інформації та інтернет-ЗМІ.

Мета практики:

- поглибити і закріпити теоретичні знання студентів, отримані в процесі вивчення фахових дисциплін;
- розвивати навички самостійного створення матеріалів інформаційних жанрів;
- виховувати етичні норми взаємин молодого спеціаліста в редакційному колективі.

Основні завдання практики:

- застосовувати теоретичні знання і вміння;
- ознайомитися з роботою різних відділів редакції ЗМІ;
- підготувати один інформаційний матеріал (замітка, інтерв'ю).

Студент-практикант повинен знати:

- права та обов'язки журналіста;
- структуру редакції, штатний розпис та обов'язки штатних працівників;
- тематичне наповнення та рубрикацію друкованого та онлайн-ЗМІ;
- як здобувати й обробляти інформацію;
- як працювати з офіційними та неофіційними джерелами інформації;
- принципи написання журналістських текстів.

Студент повинен уміти:

- працювати з джерелами інформації;
- здобувати інформацію;
- відбирати актуальні новини;
- працювати в інформаційних жанрах журналістики;
- створити інформаційний матеріал на будь-яку тему.

Практикант має набувати навиків:

- пошуку та обробки інформації;
- створення матеріалів в інформаційних жанрах на різні теми.

Зміст практики

Студент повинен проходити практику в друкованому чи онлайн-ЗМІ. Під час практики студент має з'ясувати особливості роботи газетного та онлайн-журналіста, закріпити знання прав і обов'язків, що впливають із

законодавства та інших нормативних актів, вивчити структуру редакції та підрозділу, в якому проходить практику, а також внутрішній розпорядок та штатний розпис редакції.

Важливо, щоб студент виїжджав на позаредакційні завдання і знайомився з роботою колег. Студент повинен підготувати та опублікувати один інформаційний матеріал на різні теми. Основне завдання студента – самостійно здобувати потрібні факти, спілкуватися з джерелами інформації, виїжджати на події.

Література

1. Гід журналіста: Збірка навчальних матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ/Адаптація та упорядкування – Алла Лазарева. – К., 1999. – 96 с.
2. Василенко М.К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі / М. Василенко. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2006.
3. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості / В. Здоровега. – Львів: ПАІС, 2004.
4. Карпенко В.О. Газетні жанри як комунікативні форми журналістики / В. Карпенко. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2002.
5. Ла Рош В. Вступ до практичної журналістики: Навчальний посібник / За загал. ред. В. Ф. Іванова та А. Коль. – К.: Академія Української Преси, 2005. – 229 с.
10. Халлер М. Пошук і збір інформації: Навчальний посібник/ За загал. ред. В. Ф. Іванова та А. Коль. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2006. – 308 с.

Програма навчальної практики
студентів II курсу спеціальності 061 Журналістика
Керівник практики – асист. Юлія ПОПОВИЧ, доц. Тарас ГРИНІВСЬКИЙ

Вид практики:

Практика проводиться у четвертому семестрі впродовж 4 тижнів на базі друкованих засобів масової інформації та інтернет-ЗМІ.

Мета практики:

- поглибити і закріпити теоретичні знання студентів, отримані у процесі вивчення фахових дисциплін;
- розвивати навички самостійного створення матеріалів інформаційних та аналітичних жанрів;
- виховувати етичні норми взаємин молодого спеціаліста в редакційному колективі.

Основні завдання практики:

- підготувати не менше трьох інформаційних матеріалів та одну-дві аналітичні публікації;
- застосовувати теоретичні знання і вміння;
- попрацювати у різних відділах редакції (відділ новин, культури, освіти тощо).

Студент-практикант повинен знати:

- права та обов'язки журналіста;
- структуру редакції, штатний розпис редакції, обов'язки штатних працівників;
- тематичне наповнення друкованого ЗМІ;
- як добувати і обробляти інформацію;
- як працювати з офіційними та неофіційними джерелами інформації;
- принципи написання журналістських текстів.

Студент повинен уміти:

- працювати з джерелами інформації;
- добувати інформацію;
- відбирати актуальні новини;
- працювати в інформаційних та аналітичних жанрах журналістики;
- створити інформаційний, аналітичний матеріал на будь-яку тему.

Практикант має набувати навиків:

- у пошуку та обробці інформації;
- у створенні матеріалів в інформаційних та аналітичних жанрах на різні теми.

Зміст практики

Студент повинен проходити практику в друкованому ЗМІ. Під час практики студент повинен з'ясувати особливості роботи газетного та онлайн-

журналіста, закріпити знання прав і обов'язків, що впливають із законодавства та інших нормативних актів, вивчити структуру редакції та підрозділу, в якому проходить практику, вивчити внутрішній розпорядок та штатний розпис редакції.

Важливо, щоб студент виїжджав на позаредакційні завдання і працював як повноцінний штатний журналіст. Студент повинен підготувати та опублікувати не менше 3 інформаційних та 1-2 аналітичних матеріалів на різні теми. Важливо, щоб студент сам здобував потрібні факти, спілкувався з джерелами інформації, виїжджав на події.

Література

1. Гід журналіста: Збірка навчальних матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ/Адаптація та упорядкування - Алла Лазарева. - К., 1999. - 96 с.
2. Василенко М.К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі / М. Василенко. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2006.
3. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості / В.Здоровега. – Львів: ПАІС, 2004.
4. Карпенко В.О. Газетні жанри як комунікативні форми журналістики / В.Карпенко. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2002.
5. Ла Рош В. Вступ до практичної журналістики: Навчальний посібник / За загал. ред. В. Ф. Іванова та А. Коль. – К.: Академія Української Преси, 2005. – 229 с.
6. Мурікан Ж. Журналістське розслідування / Ж.Мурікан. К., 2003 – 75 с.
7. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для студ. вузов по спец. “журналистика” / Ред.-сост. С.Г.Корконосенко. – СПб.: Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000.
8. Подолян М. Публіцистика як система жанрів / М.Подолян. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 1998.
9. Тертычный А. Жанры периодической печати: Учеб. Пособие / А.Тертычный. – М.: Аспект Пресс, 2000.
10. Халлер М. Пошук і збір інформації: Навчальний посібник/ За загал. ред. В. Ф. Іванова та А. Коль. – К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2006. – 308 с.
11. Халер М. Репортаж: Навчальний посібник / Пер. з нім. В.Климченко, В.Олійник; За загал. ред. В. Ф. Іванова. – К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. – 348 с.

«Видавнича справа та медіаредагування»

Вид практики:

Практика проводиться у четвертому семестрі впродовж 4 тижнів.

Бази практик:

- видавництва, видавничі підрозділи, редакційні відділи друкарень м. Чернівці. В окремих випадках дозволяється проходити практику в інших населених пунктах (в умовах дистанційного навчання – за місцем проживання студента).

Мета і завдання практики:

- закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях та практичних заняттях;
- набути і вдосконалити професійні навички;
- познайомитися з реаліями видавничого буття.

Основні завдання практики:

Організаційна складова

- Ознайомитися зі структурою видавництва.
- Ознайомитися з функціональними обов'язками співробітників.
- Ознайомитися з виробничими процесами у видавництві.
- Долучатися до роботи із підготовки видавничого продукту.

Практична складова

- Зробити коректуру 5-10 сторінок тексту.
- Зробити макет обкладинки та титульних сторінок видання.
- Підготувати кілька видів оперативної поліграфії (візитівки, листівки, буклети, календарики, афіші тощо).
- Зверстати 5 сторінок видання.

Студент-практикант повинен знати:

- структуру видавництва, штатний розпис редакції, обов'язки штатних працівників;
- тематичне спрямування видавництва та його читацьку аудиторію;
- основні редакційно-виробничі етапи;
- процес роботи з авторським рукописом;
- принципи розробки макету видавничої продукції;
- особливості редагування різних видів тексту;
- основні принципи верстки.

Студент повинен уміти:

- зробити коректуру тексту;
- створювати друковану продукцію оперативної поліграфії (візитівки, листівки, буклети, проспекти тощо);
- розробити макети обкладинок видання;
- правильно оформляти службові сторінки видання;
- зверстати видання у потрібному форматі;

Практикант має набувати навичок:

- у пошуку та опрацюванні авторських оригіналів на різних етапах редакційно-видавничого процесу.

Критерії оцінювання

Після проходження практики студент подає до захисту щоденник практики, характеристику керівника з бази практики із рекомендованою оцінкою, зразки виконаної практичної роботи в електронному та паперовому варіантах.

Програма навчально-виробничої практики
студентів III курсу спеціальності 061 Журналістика
Керівники практики – асист. Олеся ЖУК, доц. Роман ПАЗЮК

Вид практики:

Практика проводиться у шостому семестрі впродовж 4 тижнів.

Бази практики:

• чернівецькі теле- та радіоорганізації, що займаються виготовленням телевізійного та радіоконтенту. В окремих випадках дозволено проходити практику в телерадіокомпаніях інших населених пунктів (в умовах дистанційного навчання).

Мета і завдання практики:

- закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях та практичних заняттях;
- набути і вдосконалити професійні навички роботи теле-/радіожурналіста;
- познайомитися з реаліями професійного буття журналіста-телевізійника чи радіожурналіста.

Студент-практикант повинен знати:

- структуру телерадіоорганізації, штатний розпис, обов'язки працівників;
- концепцію/редакційну політику відповідної телерадіоорганізації, її аудиторію;
- основні підготовчі та виробничі етапи створення теле/радіопродукту;
- процес роботи над створенням журналістського матеріалу в телерадіоорганізації (робота у різних редакціях, створення матеріалів різних жанрів та форм);
- технологію реалізації теле/радіоконтенту від ідеї до її реалізації і виходу журналістського матеріалу в ефір;
- правові аспекти роботи теле/радіо журналіста;
- правила техніки безпеки.

Студент-практикант повинен уміти:

- організувати свою роботу відповідно до поставленого завдання;
- застосувати на практиці методику підготовки журналістських матеріалів в теле/радіо редакціях; працювати на різних медіа-платформах;
- вільно орієнтуватись у проблематиці ЗМІ та галузі, за якими спеціалізується;
- працювати з різними джерелами інформації, володіти усіма методами її збирання та навичками перевірки на достовірність; складати інформаційний/редакційний запит;
- працювати в усіх жанрах теле/радіо журналістики;
- готувати до ефіру матеріали у різних жанрах та різної складності;
- створювати сценарій/сценарний план, редагувати тексти;
- вміти користуватись редакційними технічними засобами та знати технологічний процес створення теле/радіо проєктів;
- аналізувати роботу конкретного редакційного підрозділу та в цілому бази практики за місцем проходження;

Основні завдання практики:

- розробити сценарії до журналістських матеріалів/теле- чи радіо передач.
- підготувати 6 аудіо/відео матеріалів (сюжетів) в обраному жанрі, або 2-3 повноцінні теле- чи радіо передачі за жанрово-тематичним спрямуванням, тривалістю 25-30хв.

Примітка. Керівник від бази практики має право вносити альтернативне (рівноцінне за складністю) завдання. У випадку непередбачуваних, форс-мажорних ситуацій завдання для практикантів можуть бути змінені рішенням кафедри.

Звітність.

Після проходження практики студент подає до захисту:

- щоденник практики, заповнений від руки або шляхом комп'ютерного набору (шаблон можна скачати з офіційного сайту кафедри); керівник з бази практики виставляє у щоденнику оцінку роботи практиканта кожного дня і ставить власний підпис.
- характеристику від керівника з бази практики;
- підтвердження виконаної практичної роботи в електронному (записані підготовлені матеріали на CD/DVD диску) та друкованому варіантах (роздруковані тексти, сценарії та сценарні плани).

Оцінювання результатів виробничої практики за такими критеріями/показниками*:

- 1) оперативності/вчасності виконання завдань;
- 2) дотримання трудової та виробничої дисципліни;
- 3) якості ефірних матеріалів (розкриття теми, дотримання стандартів журналістики, оригінальність подачі).
- 4) кількості матеріалів відповідно до умов/програми практики;
- 5) належного оформлення звітної документації та захисту.

*Оцінка виводиться сумарно з оцінок: керівника бази практики (до 70 балів), керівника практики від кафедри (до 20 балів), кафедральної комісії за звіт/захист практики (до 10 балів).

Керівник від бази практики оцінює показники 1 – 3, керівник від кафедри оцінює показники 3 – 5.

«Видавнича справа та медіаредагування»

Вид практики:

Навчально-виробнича практика - 6 семестр, 4 тижні під час навчального семестру.

Бази практики:

- чернівецькі організації, що займаються виготовленням реклами (агентства, компанії, підприємства, відділи). В окремих випадках дозволено проходити практику в інших населених пунктах (в умовах дистанційного навчання).

Мета і завдання практики:

- закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях та практичних заняттях;
- набути і вдосконалити професійні навички;
- познайомитися з реаліями видавничого буття.

Студент-практикант повинен знати:

- структуру рекламного агентства, штатний розпис, обов'язки працівників;
- основні підготовчі та виробничі етапи;
- процес роботи з замовником рекламної продукції;
- технологію проектування, макетування зовнішньої реклами;
- правові аспекти розміщення рекламної продукції;
- поліграфічні аспекти виготовлення друкованої рекламної продукції.

Студент-практикант повинен уміти:

- аналізувати рекламні тренди, виокремлювати найбільш актуальні, релевантні засоби і техніки;
- комунікувати з замовником рекламної продукції;
- виготовляти рекламну продукцію різного гатунку та призначення;
- оформлювати рекламну документацію, паспортизацію.

Основні завдання практики:

Організаційна складова

- Ознайомитися зі структурою організації, яка займається виготовленням рекламної продукції.
- Ознайомитися з функціональними обов'язками співробітників.
- Ознайомитися з виробничими процесами у рекламному агентстві.
- Долучатися до роботи із підготовки видавничого продукту.

Практична складова

- зробити два макети вивісок.
зробити макетування (проекти вивісок вулиці).
- виготовити технічний паспорт рекламної вивіски.
- розробити два елементи «роздаткової» поліграфії (флаєр, брошура, рекламний проспект, буклет тощо).
- розробити два елементи широкоформатної рекламної поліграфії (плакат, банер, стенд, реклама на сіті-лайті чи білборді тощо).
- відвідувати базу практики згідно з розкладом, встановленого її керівником.
- оформити звітну документацію та прозвітувати про проходження практики.

Звітність

Після проходження практики студент подає до захисту:

- щоденник практики, заповнений вручну або шляхом комп'ютерного набору (шаблон можна скачати з офіційного сайту кафедри);
- характеристику від керівника з бази практики;
- заповнену керівником від бази практики таблицю оцінювання (шаблон можна скачати з офіційного сайту кафедри за посиланням);
- підтвердження виконаної практичної роботи в електронному (на CD/DVD диску) та друкованому варіантах. Електронний варіант має містити файли у відповідному "робочому" форматі (.psd, .cdr, .ai, тощо), та фіналізоване зображення (.pdf, .jpeg, .tiff, .eps тощо).

Друкований варіант передбачає друк оригінального виробу (наприклад, буклету) або масштабованого макету виробу (наприклад, макет реклами для білборду). Якщо рекламний виріб студента був виготовлений та реалізований рекламним агентством, то допускається звіт у формі фотографії виробу (наприклад, вивіски) з супровідним текстовим підтвердженням від керівника бази практики.

Програма виробничої практики
студентів IV курсу спеціальності 061 Журналістика
Керівник практики – асист. Стефанець В.Б.

Вид практики:

Практика проводиться у восьмому семестрі впродовж 4 тижнів на базі різних видів ЗМІ за вибором, з урахуванням спроможності баз практики.

Бази практики:

• структури, підприємства, організації, діяльність яких відповідає професійним компетентностям, зазначеним у дипломі бакалавра журналістики.

Мета практики:

- підготовка студентів до роботи у різних видах ЗМІ;
- застосування набутих теоретичних знань і вмінь з журналістики у практичній творчій діяльності, закріплення умінь та навиків, здобутих під час попередніх навчальних/навчально-виробничих практик, випробування себе у ролі редактора, репортера, кореспондента, ньюзмейкера, рірайтера, ведучого програм тощо у друкованих, електронних та Інтернет-ЗМІ, пресслужбах тощо;
- конкретизація набутих знань та вмінь за напрямками фахової та тематичної спеціалізації.

Студент-практикант повинен знати:

- роль і місце журналіста в системі та підсистемах ЗМІ, види діяльності ЗМІ;
- принципи конкурентоспроможності ЗМІ на інформаційному ринку;
- структуру засобу масової інформації (відповідно до місця проходження практики), менеджмент, обов'язки працівників, правила внутрішнього трудового розпорядку;
- концепцію/редакційну політику відповідного ЗМІ, його аудиторію;
- виробничі та технологічні умови створення та розповсюдження продукту ЗМІ;
- правила входження в роботу, комунікації у творчому редакційному колективі, пресслужбі;
- права та обов'язки журналіста, правила діяти від імені відповідного ЗМІ та поведіння у публічних місцях, на прес-конференціях тощо;
- правила техніки безпеки.

Студент-практикант повинен уміти:

- організувати свою роботу відповідно до поставленого завдання;
- працювати на різних медіа-платформах, застосувати на практиці методику підготовки журналістських матеріалів;
- вільно орієнтуватись у проблематиці ЗМІ та галузі, за якими спеціалізується;

- працювати з різними джерелами інформації, володіти усіма методами її збирання та навиками перевірки на достовірність; складати інформаційний/редакційний запит;
- працювати в усіх жанрах журналістики;
- оперативно готувати до публікації/ефіру матеріали з актуальних проблем широкого тематичного спектру, різних жанрів та складності;
- формувати стрічку/колонку/випуск новин;
- редагувати тексти, як власні, так і позаштатних авторів;
- формувати власні творче/тематичне досьє, базу джерел та контактів;
- користуватись оргтехнікою, усіма технічними засобами та технологічними операціями відповідно до специфіки ЗМІ; макетувати шпальту (номер), монтувати, записувати передачі;
- аналізувати роботу конкретного відділу та в цілому бази практики за місцем проходження;

Завдання практики:

відповідно до спеціалізації бази практики підготувати*:

- друковані ЗМІ: 2 матеріали аналітичних/публіцистичних жанрів та 4 інформаційних, в т.ч. на сайт видання, план/макет газетної шпальти/фоторепортаж;
- електронні ЗМІ: 5 аудіо/відео сюжетів до інформаційних/тематичних передач, або 2 передачі за жанрово-тематичним спрямуванням, або 3 сюжети та 1 передачу; а також 3 замітки на сайт;
- Інтернет-ЗМІ та пресслужби: 8 заміток на стрічку новин, або 5 заміток та 2 аналітичних публікації, або 5 заміток та 2 відеосюжети/фоторепортажі;

*для студентів заочної форми навчання - кількість завдань удвічі менша.

Після завершення практики студент у триденний термін подає до захисту на кафедрі:

- заповнений щоденник практики;
- характеристику від керівника бази практики;
- таблицю оцінювання виконаної практичної роботи, заповнену керівником від бази практики;
- вирізки/копії публікацій в газеті; скріни публікацій на сайтах; аудіо- та відеоматеріали та роздруковані текстівки до них; вказують адреси доступу до електронних ресурсів зберігання

*зразки звітної документації – на офіційному сайті кафедри; електронний варіант звіту у форматах .psd, .cdr, .ai, .indd, фіналізоване зображення у.pdf, .jpeg, .tif, .eps, аудіо-та відеозаписи на CD/DVD дисках;

Оцінювання результатів виробничої практики за такими критеріями/показниками*:

- оперативності/вчасності виконання завдань;
- дотримання трудової та виробничої дисципліни;

- якості публікацій/ефірних матеріалів (розкриття теми, дотримання стандартів журналістики, оригінальність подачі).

- кількості публікацій відповідно до умов/програми практики;

- належного оформлення звітної документації та захисту.

*Оцінка виводиться сумарно з оцінок: керівника бази практики (до 70 балів), керівника практики від кафедри (до 20 балів), кафедральної комісії за звіт/захист практики (до 10 балів).

Керівник від бази практики оцінює показники 1 – 3, керівник від кафедри оцінює показники 3 – 4.

Програма асистентської практики
студентів VI курсу спеціальності 061 Журналістика
Керівник практики – доц. Любов ВАСИЛИК

Вид практики:

Практика магістрів проводиться на шостому курсі в одинадцятому семестрі впродовж 2 місяців на кафедрі журналістики.

Мета практики:

- поглибити і закріпити теоретичні знання студентів, отримані у процесі вивчення дисциплін «Методика вузівського викладання» та «Науковий практикум»;
- формувати у магістрів розуміння вимог до професійної освіти журналіста та видавця; виховувати викладацькі якості.

Завдання практики:

- ознайомитись із структурою та посадовими обов'язками викладача кафедри журналістики, з організацією роботи кафедри та з організацією навчального процесу;
- вивчити план підготовки фахівців за першим (бакалавр) та другим (магістр) освітніми рівнями;
- вивчити структуру та процес створення НМК з фахової дисципліни;
- засвоїти методику проведення лекційного та семінарського занять;
- вміти добирати навчальну літературу, аудіо- та відеоматеріали, приклади поліграфії для лекції та семінарського заняття;
- готувати мультимедіа-презентації для навчальних курсів;
- підготувати розробки 2 лекцій та 2 семінарських занять;
- провести заняття в студентській аудиторії;
- оцінювати відповіді та роботи студентів;
- допомагати студентам працювати у крос-медійній лабораторії з технічною апаратурою;
- вести науково-дослідницьку роботу з теми власної магістерської роботи, написати наукову статтю для апробації дослідження на студентській конференції;
- використовувати графіки, схеми, інфографічні презентації своєї наукової теми;
- відвідувати заняття колег-магістрів, брати активну участь в їх обговоренні;
- вести щоденник практики.

У результаті проходження практики магістри повинні знати специфіку роботи над науковою проблемою; фахові видання з журналістики та видавничої справи; алгоритм їх пошуку (сайти наукових бібліотек); методи збирання та опрацювання наукової інформації; принципи створення наукових публікацій.

Магістри мають **вміти** опрацьовувати наукову інформацію; шукати різноманітні джерела інформації; визначати головне та другорядне в отриманих даних; логічно й послідовно викладати думки. Всі ці вміння вони мають залучати для викладацької діяльності: формулювати актуальність, мету і завдання своєї лекції; правильно будувати структуру лекції; доступно й цікаво, з прикладами викладати зміст лекційного заняття в аудиторії; користуватись технічними засобами при викладанні.

Зміст практики

Асистентська практика має сформувати фахове аналітичне мислення, науково-пошукові та викладацькі навички магістрів. Під час її проходження магістри повинні поєднувати теоретичні знання з практичним умінням та навичками, щоб сформувати свої професійні якості дослідника і викладача. Важливо оволодіти специфікою викладання журналістських та видавничих дисциплін та закріпити її у практичній діяльності, знати та застосовувати прийоми і принципи викладу наукової інформації, особливості роботи з різними науковими джерелами, вміти скласти план статті, користуватись науковими методами, знати принципи наукової бібліографії.

Одне з головних завдань магістрів-практикантів полягає в тому, що вони повинні закріпити знання про бази наукової інформації (наукові видання, архіви, бібліотеки, он-лайн ресурси та пошукові системи), оволодіти навичками підготовки та написання наукової статті та виступити з нею на студентській науковій конференції у своєму чи в інших вузах – це є апробацією теми їхнього магістерського дослідження та підтвердженням їхньої кваліфікації як науковця-дослідника. Студент має навчитися висвітлювати історію вивчення питання, правильно формулювати актуальність та новизну наукової проблеми, ставити цілі власного дослідження, чітко формувати об'єкт та предмет наукового пошуку, володіти науковою методологією, застосовувати її при дослідженні. Він повинен вміти написати анотацію до власної наукової статті та визначити ключові слова, якими оперує.

Магістри-практиканти мають ознайомитися з бібліотекою кафедри, залучити її фонди до наукової та викладацької діяльності, особливо найновіші джерела.

Практиканти повинні вміти грамотно підготувати доповідь на студентську конференцію, брати у ній активну участь, вести наукове обговорення проблем, грамотно формулювати запитання та володіти прийомами наукової аргументації.

До захисту практики допускаються магістри, що подадуть на кафедру такі матеріали: щоденник, виконану практичну роботу (розробку лекцій та семінарських занять, наукову статтю на студентську конференцію), характеристику з оцінкою керівника практики. Оцінка за практику виставляється на основі її прилюдного захисту.

Література

1. Різун В. Ідея журналістської освіти в контексті дискурсу про університет // Ученые записки Таврического нац. у-та им. Вернадского. Филология. – Том 19 (58). – № 5. – С. 335-345.
2. Різун В. Нова журналістська освіта в Україні // Збірник праць кафедри української преси. – Львів, 2000. – Вип. 3. – С. 267-269.
3. Здоровега В. Підготовка журналістів: погляди збоку і зсередини // Збірник праць кафедри української преси. – Львів, 2000. – Вип. 3. – С. 94-101.
4. Теорія і практика: Чого більше в сучасній журналістській освіті // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/teoriya_i_praktika_chogo_bilshe_v_suchasniy_zhurnalistskiy_osviti/
5. Квіт С. Нові медіа і журналістська освіта // Творчі та організаційні особливості функціонування сучасного медійного простору: Збірник наук. праць. – Т. 1. – Тернопіль-Львів, 2008. – С. 79-84.
6. Журналістська освіта: куди подіти теоретиків? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistska_osvita_kudi_poditi_teoretikiv/
7. Журналістська освіта в Україні: чому тест на придатність ще й досі не складено? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistska_osvita_v_ukraini_chomu_test_na_pridatnist_sche_y_dosi_ne_skladeno/
8. Демченко В. Професійна підготовка тележурналістів: зміна пріоритетів (90-ті роки) // Творчі та організаційні особливості функціонування сучасного медійного простору: Зб. наук. праць. – Тернопіль-Львів: ЛА «Піраміда», 2008. – Т. 1. – С. 36-39.
9. Демченко В. Особливості фахової підготовки журналістів в університеті // Вісник Харківського нац. у-ту ім. В.Каразіна. – Серія філологія. – Вип. 51 (№ 766). – С. 3-5.
10. Локоть Т. Елементи тренінгу як невід’ємна частина методики викладання радіожурналістики у вищих навчальних закладах // Там же. – С. 94-98.
11. Лубкович І. Поліпшення журналістської освіти у світлі поглядів Володимира Здоровеги // Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку. Зб наук. праць. – Черкаси, 2007.
12. Мелещенко О. Деякі проблеми вищої профільної освіти з точки зору історика журналістики // Там же. – С. 204-206.
13. Михайлин І. Екзистенційна колізія: журналістика – освіта // Українська журналістика: умови формування і перспективи розвитку. Зб. наук. праць. – Черкаси, 2007. – С. 36-40.
14. Михайлин І. Хто повинен викладати журналістику? // In media res. Зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 152-162.
15. Різун В.В. Кризис образования? // Електронний ресурс: Режим доступу: <http://www.telekritika.kiev.ua/comments/?id=5103>

16. Різун В.В. Проблеми і перспективи розвитку журналістської освіти в Україні початку ХХІ століття // Наукові записки Інституту журналістики. – 2004. – Том 16. – С. 6-13.
17. Савченко Л. Парадокси журналістського образования в контексте современности // Вісник Харківського нац. у-ту ім. В.Каразіна. – Серія філологія. – Вип. 51 (№ 766). – С. 19-23.
18. Габор Н. До дискусії про журналістську освіту // Українська періодика: Історія і сучасність. Доповіді та повідомлення Сьомої всеукраїнської науково-теоретичної конференції. Львів, 2002. С.462-466.
19. Здоровега В. Менше любителства та експромту // Пресознавчі студії: історія, теорія, методологія. Зб. праць кафедри української преси і дослідницького центру історії західноукраїнської преси. – Львів, 2007. – Вип. 8.
20. Лубкович І. Чи потрібна журналістам наука про журналістику? // Українська журналістика в контексті доби: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. – Львів, 2004.
21. Різун В.В. Болонський процес як точка зустрічі двох Європ: Погляд з Англії, Ірландії та Польщі // День. – 2005. – 2 грудня. – С. 18.
22. Різун В. Журналістська освіта та наука в контексті нових змін в освітній та науковій галузях // Українська журналістика: умови формування і перспективи розвитку. Зб. наук. праць. – Черкаси, 2007. – С. 61-65.
23. Різун В.В. Ще раз про журналістську освіту і не тільки про неї... // МедіаКритика. – 2005. – № 10. – С. 28-31.
24. Володимир Різун: «У медійної галузі немає запиту на підготовку кадрів» // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/volodimir_rizun_u_mediynoi_galuzi_nemaie_zapitu_na_pidgotovku_kadriv/
25. Для реформи журналістської освіти потрібна комунікація між викладачами та медіаіндустрією – експерти // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/dlya_reformi_zhurnalistiskoi_osviti_potribna_komunikatsiya_mizh_vikladachami_ta_mediaindustriyu_eksperti/
26. Різун В.В. Журналістська освіта в Україні // Електронний ресурс: Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1096>
27. Богуславський О. Журналістська освіта сьогодні, або хочеться понашому, але так, як у них // МедіаКритика. – 2005. – № 10. – С. 13-15.
28. Гранкіна Н.В. Гра як варіативна форма проведення практичних занять з дисципліни «Організація роботи прес-секретаря та прес-служби» // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И.Вернадского. Филология. – Симферополь, 2005. – Т. 18 (57). - № 3. – С. 74-77.
29. Михайлин І. Методологічні проблеми історії української журналістики // Наук. записки Інституту журналістики. – 2002. – Т. 8. – С. 22-34.

30. Михайлин І. Ще про методологічні проблеми історії української журналістики // Наук. записки Інституту журналістики. – 2004. – Т. 15. – С. 95-100.
31. Сидоренко Н. Мистецтво бути викладачем // Історія журналістики: навчально-методичне забезпечення, теоретичні та практичні знання і навички. – Київ, 2007. – С. 5-7.
32. Школьна О. Самостійна робота студентів як засіб формування практичних навичок // Там же. – С. 20-22.
33. Волобуєва Н. Робота студентів із першоджерелами в наукових бібліотеках: проблеми й очікування // Там же. – С. 24-26.
34. Василик Л. Методологічні проблеми викладання «Історії української журналістики» та вивчення преси Буковини // Там же. – С. 26-29.
35. Які випускники журфаків потрібні медіаринку? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/yaki_vipuskniki_zhurfakiv_potribni_mediarinku/
36. Журналістська освіта: змінити, не можна залишити як є? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistaska_osvita_zminiti_ne_mozhna_zalishiti_yak_e/
37. Будівська Г. Журналістська освіта в Німеччині: розмаїття й неакадемічність // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistaska_osvita_v_nimechchini_rozmaittya_y_neakademichnist/
38. Чи вдалося журналістській освіті в Чехії позбутися радянських підходів? Інтерв'ю з професором Карлового університету // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/chi_vdalosya_zhurnalistskiy_osviti_v_chekhii_rozbutisya_radyanskikh_pidkhodiv_intervyu_z_profesorom_karlovogo_universitetu/
39. Журфаки Польщі: інноваційні, та чи відповідають потребам ринку? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurfaki_polschi_innovatsiyni_ta_chi_vidpovidayut_potrebam_rinku/
40. Журфак у Нідерландах: два стажування й 200 годин фрілансу // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurfak_u_niderlandakh_dva_stazhuvannya_y_200_godin_frilansu/
41. Журфак в Австралії: платне навчання, постійні стажування та відеопроєкти про коал // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurfak_v_avstralii_platne_navchannya_postiyni_stazhuvannya_ta_videoproekti_pro_koal/
42. Журфак у Данії: два предмети в семестр та півтора року стажування // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurfak_u_danii_dva_predmeti_v_semestr_ta_pivtora_roku_stazhuvannya/

43. «Ху из украинский журналист?» // Телекритика. – 8.06.2006. // <http://www.telekritika.kiev.ua/>
44. Для танго потрібні двоє: чи є взаємодія між освітянами та медіаіндустрією? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/dlya_tango_potribni_dvoe_chi_e_vzaemodiya_mizh_osvityanami_ta_mediaindustrieyu/
45. Журналістська освіта в Україні: чи реально «підірвати систему зсередини»? // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/zhurnalistska_osvita_v_ukraini_chi_realno_pidirvati_sistemu_zseredini/
46. Лише 20 факультетів журналістики в Україні мають власні сайти - Володимир Литвиненко // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/lishe_20_fakultetiv_zhurnalistiki_v_ukraini_mayut_vlasni_sayti_volodimir_litvinenko/
47. Щоб покращити якість журналістської освіти в Україні, потрібні альтернативні моделі навчання - Ігор Балинський // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/schob_pokraschiti_yakist_zhurnalistskoi_osviti_v_ukraini_potribni_ii_alternativni_modeli_igor_balinskiy/
48. Спеціальний звіт «Стан журналістської освіти на факультетах журналістики в Україні» // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/spetsialniy_zvit_stan_zhurnalistskoi_osviti_na_fakultetakh_zhurnalistiki_v_ukraini/
49. Рейтинг українських факультетів журналістики очолила Школа УКУ - ГО «Детектор медіа» // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/rejting_ukrainskikh_fakultetiv_zhurnalistiki_ocholila_shkola_uku_go_detektor_media/
50. Сергій Квіт: «Університети не повинні бути пасивними й чекати, доки держава щось дасть» // Електронний ресурс: Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/sergiy_kvit_universiteti_ne_povinni_buti_pasivnimi_y_chekati_doki_derzhava_schos_dast/